

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง อ่านเรื่องราวเล่าความคิด (๑)

ครูผู้สอน ครูปรเมษฐ ศรีกำเหนิด

ครูคณิตา หนูนอนันต์

อ่านเรื่องราว

เล่าความคิด (๑)

กิจกรรม

“อ่านเอาเรื่อง”

นิทานเรื่อง “กำเนิดค้างคาว”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว... แมวได้จับนกมาตัวหนึ่ง
เจ้าแมวก็นั่งกินนกจนอ้วนเหลือแต่ขนกองไว้ ทันใดนั้นมันก็
หันไปเห็นหนูวิ่งผ่านมา มันตะปบหนูไว้ได้ แต่ในตอนนั้นแมว
ยังรู้สึกอึดอยู่ จึงคิดว่าจะเก็บหนูไว้กินในตอนเย็น มันจึงวาง
หนูเอาไว้บนกองขนนก จากนั้นแมวก็นออกไปเดินเล่น

นิทานเรื่อง “กำเนิดค้างคาว”

แต่ทว่าหนูตัวนั้นเพียงแต่สลบไปยังไม่ตาย พ่อเจ้าหนู
รู้สึกตัว ก็พยายามขยับตัวจะคลานไปที่รังแต่รู้สึกแปลก
ประหลาดที่ลำตัว พอมองที่ลำตัวก็เห็นมีปีกอยู่ พอกระพือปีก
ก็บินได้ ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะว่าชนนกที่ตายไปยังมีเลือดอยู่
คนที่ชุ่มเลือดจึงติดกับลำตัวหนูแน่น

นิทานเรื่อง “กำเนิดค้างคาว”

หนูมีปีกตัวนี้จึงบินไปที่กลุ่มนกและขออยู่กับนก และขอแต่งงานกับนางนก นางนกบอกว่า “ฉันไม่แต่งงานกับเธอ หรอกนะรูปร่างเธอน่าเกลียดจริง ๆ เหมือนพวกหนู” จากนั้น หนูมีปีกก็บินกลับไปหาฝูงหนู ขออยู่กับหนู ฝูงหนูพากันขับไล่ หนูมีปีกไม่ให้อยู่ด้วย

นิทานเรื่อง “กำเนิดค้างคาว”

หนูมีปีกรู้สึกลำบากยิ่งนัก ที่ทั้งหนูและนกไม่มีใคร
ยอมรับตน จึงต้องซ่อนตัวอยู่ในตอนกลางวันไม่ให้ใครเห็น
และมันจะออกหากินเฉพาะตอนกลางคืน ปัจจุบันเราเรียก
หนูมีปีกนี้ว่า “ค้างคาว”

สรุปเรื่อง

ใคร

แมว นก หนู

ทำอะไร

แมวจับนกและหนูมากิน แมวกินนก
จนอิ่ม จึงวางหนูที่เปื้อนเลือดไว้บน
กองขนนก

สรุปเรื่อง

สถานที่

รังนก รังหนู

อย่างไร

หนูที่สลบตื่นมาลำตัวมีปีก รู้สึกอับอาย
ที่ทั้งหนูและนกไม่มีใครยอมรับตน

สรุปเรื่อง

ผลเป็นอย่างไร

หนูจึงซ่อนตัวอยู่ในตอนกลางวัน
ไม่ให้ใครเห็น และมันจะออกหา
กินเฉพาะตอนกลางคืน ปัจจุบัน
เราเรียกหนูมีปีกนี้ว่า “ค้างคาว”

สรุปความรู้จากนิทาน

นิทานเรื่องนี้ทำให้เราเรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นมา สาเหตุ ของข้อค้ำจวาง และให้ข้อคิดเกี่ยวกับอย่าการตัดสินผู้อื่นจากรูปลักษณ์ภายนอกเพียงเพราะมีลักษณะที่แตกต่างจากตน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายและลักษณะของนิทานอาชฌาณได้
๒. เขียนสรุปเรื่องและข้อคิดของนิทานอาชฌาณที่อ่านได้
๓. ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของนิทานอาชฌาณ

นิทานอาาเขียน

นิทานอาเซียน

เป็นการอ่านเสริมพัฒนาการความรู้เสริมจินตนาการ
สอดแทรกคุณธรรม และเตรียมความพร้อมด้านสังคมให้ได้
เรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของเพื่อนบ้าน ประเทศ
กลุ่มสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ คือ ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์
อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เมียนมาร์ เวียดนาม บรูไน ลาว และ
กัมพูชา

คุณค่าของนิทาน

อาาเขียน

คุณค่าของนิทานอาเชียน

๑. คุณค่าด้านอารมณ์

๒. คุณค่าด้านสังคม
และวัฒนธรรม

๓. คุณค่าด้านปัญญา

๔. คุณค่าด้านคุณธรรม

กิจกรรม

“อ่านนิทานผสมผสานความคิด”

ขั้นตอนการเขียนสรุปความ

๑. นิทานอาาเขียน เรื่อง
๒. จากประเทศ.....
๓. แหล่งข้อมูล.....
๔. ตัวละครสำคัญ.....

ขั้นตอนการเขียนสรุปความ

๕. สถานที่.....

๖. เหตุการณ์สำคัญของเรื่อง.....

.....

๗. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....

.....

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเลือตัวหนึ่งเป็นพญาของสัตว์ป่าทั้งหลาย มันมีขนสีดำฟู ตาลูกเป็นประกาย ฟันคมราวกับมีด พญาเลือตัวนี้เป็นที่เกรงกลัวไปทั่วป่า ฆ่าสัตว์กินสัตว์มาเสียมากมาย

วันหนึ่ง หลังจากมันกินกวางตัวหนึ่งเป็นอาหารเข้าเสร็จแล้ว มันก็ออกมาเดินเล่น สังเกตดูสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมัน ก็เห็นสัตว์นานาชนิดวิ่งหนีกระเจิดกระเจิงเมื่อเห็นมัน

นิทานอาเชียน ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

ทันใดนั้นพญาเลือนก็เห็นสิ่งหนึ่งซึ่งมันไม่แน่ใจว่าเป็นอะไร มันเห็นตัวอะไรในทุ่งนาข้างเชิงเขาสูงหนึ่ง ควายตัวหนึ่งกำลังลากคันไถอย่างสงบคูมีเรียวแรงมั่นคง มีชาวนาหนุ่มถือคันไถตามหลัง ทั้งตวาดทั้งตีควายตัวนั้นด้วยเรียวไม้ไผ่

พญาเลือนสงสัยมาก เพราะไม่เคยมีผู้ใดกระทำเช่นนี้มาก่อนในอาณาจักรของตน มันหยุดคอยแล้วคอยเล่าจนกระทั่งชาวนาและควายหยุดพักไถนา มันก็เดินเข้าไปใกล้ควายแล้วถามว่า

นิทานอาเชียน ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

“บอกหน้อยเถอะสหาย มันยังงัยกัน เจ้าถึงยอมให้มนุษย์
ตัวเล็ก ๆ ตีดำตวาดเจ้าได้อย่างไร ข้าเห็นเจ้าก็แข็งแรงใหญ่โต
ทั้งยังมีเขาปลายแหลมราวกับปลายมีด หากเจ้าจะแทงเจ้ามนุษย์
ตัวนั้น ก็ง่ายนิดเดียวที่จะทำให้มันตายเมื่อใดก็ได้ ข้าไม่เข้าใจจริง ๆ
ว่าทำไมเจ้ายอมมันได้อย่างไร”

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

ควายเงยมองหน้าดูพญาเลือ แล้วก็ตอบอย่างเศร้า ๆ ว่า “มนุษย์ตัวเล็กก็จริง แต่ท่านไม่รู้เลยว่า มนุษย์มีปัญญาความคิดฉลาดเฉลียวนัก”

“เจ้าว่า มันมีปัญญาความคิดฉลาดอย่างนั้นรี ไ้ปัญญาฉลาดเฉลียว หมายถึงอะไร” พญาเลือถามอย่างประหลาด ควายชักรำคาญหงุดหงิด เพราะมันเองก็ไมรู้ความหมายของคำนี้ แต่มันไม่ยอมรับ จึงตอบไปว่า “เจ้าก็ลองไปถามเจ้ามนุษย์นั่นเองซิ”

นิทานอาเชียน ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

พญาเลือนเดินเข้าไปหาชาวนา ซึ่งกำลังสูบยากล้องไม้ไผ่อยู่และพูดว่า “เจ้าควายมันบอกแก่ข้าว่า เจ้ามีปัญญาความฉลาดนักจริงหรือเปล่า”

“จริงสิ” ชาวนาตอบ พญาเลือนก็ถามอีกว่า “แล้วปัญญาความคิดฉลาดนี้ มันเหมือนกับอะไรเล่า โปรดพาข้าไปดูหน่อยเถอะ”

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

“ข้าเองก็อยากจะอวดมันเหมือนกัน ตาข้าทิ้งมันไว้ที่บ้านเมื่อ
เข้านี้เอง ด้วยกลัวมันจะหล่นหายเสียในท้องนา” ชาวนาบอก
“เจ้ากลับบ้าน ไปเอามันมาอวดข้าหน่อยได้ไหมล่ะ ข้าอยากเห็นมัน
จริง ๆ ว่า จะเหมือนอะไร” เลืออ้อนวอน “ตกลงข้าจะไปเอามา”
ชาวนาพูด แล้วก็เดินไปสองสามก้าว ทันใดก็หยุดหันกลับมาพูดว่า

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

“ข้าไปตอนนี้อยู่ไม่ได้แล้ว เพราะท่านคงฆ่าควายของข้า ระหว่างที่ข้าไม่อยู่ที่นั่นะซี” พญาเลือรับปากว่าจะไม่ทำเพราะมันเพิ่งกินควายยังอิ่มอยู่ ชาวนาหยุดคิดอยู่ครู่หนึ่ง แล้วเอ่ยปากว่า “ตกลงข้าไปแน่ ถ้าท่านยอมให้ข้าผูกท่านไว้กับต้นไม้โน่น ข้าจะได้ไม่ห่วงว่าท่านจะกินควายของข้า”

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

อารามที่พญาเลือนอยากรู้อยากเห็นสิ่งที่เรียกว่า
ปัญญาปราดเปรื่อง มันยอมให้ชาวนาผูกไว้กับต้นไม้ ชาวนา
ผูกพญาเลือนไว้แล้วก็เก็บใบไม้แห้งและกิ่งไม้เชื้อไฟ
วางล้อมรอบพญาเลือน แล้วบอกว่า “นี่อย่างไรเล่า
ตัวเรียกว่า ปัญญาปราดเปรื่องของข้าละ”

นิทานอาเชียน ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

แล้วชาวนาจึงจุดไฟลูกพริบ เปลวไฟทั้งร้อนทั้งพุ่งขึ้นสูงพญา
เลือนไม่อาจกระดิกตัวดิ้นรน ท่าทางเจ็บปวด ไม่มีทางใดช่วยตัวเองได้
อยู่ท่ามกลางกองไฟร้อนแรงนั้น เจ้าควายหัวเราะจนตัวโยนโดด
กระแทกก้อนหินใหญ่จนฟั่นบนรวง แต่แล้วเชือกที่ผูกพญาเลือนไหม้
ทำให้พญาเลือนหลุดวิ่งหนีเข้าป่าไป

นิทานอาเชียนเรื่อง “ชาวนา กับ เลือ”

ตั้งแต่นั้นมาเหล่าลูกหลานของพญาเลือ เวลาเกิด
มีขนสีดำบ้าง สีน้ำตาลไหม้บ้าง เพราะผลจากต้นสกุล
ของมันเกิดเหตุดังกล่าว และลูกเต้าเหล่าควายเกิดมา
ฟันบนไม่มี

สรุปความรู้จากนิทาน

นิทานเรื่อง ชาวนากับเลื้อย แสดงให้เห็นถึงความ
เป็นคนที่มีความปัญญา ไหวพริบ และสามารถเอาชนะสิ่งที่
อยู่ตรงหน้าได้ ความมีไหวพริบจะทำให้รอดพ้นจาก
อันตรายได้

นักเรียนทำใบงาน เรื่อง “จับใจความจับความคิด”

คำชี้แจงบทบาทนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง
“จับใจความจับความคิด”

คำชี้แจงบทบาทครู

๑. ให้คำแนะนำนักเรียน
ในการทำงาน
๒. ดูแลการทำงานของ
นักเรียน

ใบงานที่ ๗ เรื่อง จับใจความจับความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อ่านเรื่องราวเล่าความคิด (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเซียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

นิทานอาเซียนเรื่อง.....

จากประเทศ

แหล่งข้อมูล

ตัวละครสำคัญ

สถานที่

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

เหตุการณ์สำคัญ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง

“จับใจความจับความคิด”

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๑. นิทานอาเชียน เรื่อง

๒. จากประเทศ.....

๓. แหล่งข้อมูล.....

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกุ่มฝอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๔. ตัวละครสำคัญ.....

๕. สถานที่.....

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๖. เหตุการณ์สำคัญของเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๗. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง.....

.....

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเซียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

นิทานอาเซียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย จากประเทศกัมพูชา

นานมาแล้วในฤดูแล้งที่ชายป่าแห่งหนึ่ง หมาป่าตัวหนึ่งเดินหาอาหารมาถึงบึงน้ำแห่งหนึ่งซึ่งแห้งขอดมีเพียงแอ่งน้ำเล็ก ๆ ติดกันบึง มีกิ้งฟอย หอย ปู ปลา อยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก หมาป่าเลียปากพลางคิดว่า เตี้ยจะได้อิ่มท้องแล้ว หลังจากเดินหาอาหารมานาน เมื่อตั้งท่าจะจับกิน กิ้งฟอยตัวหนึ่งตะโกนขึ้นว่า “เตี้ยก่อนท่านหมาป่า ถ้าจะกินพวกเราให้ร่อย ท่านน่าจะเอาพวกเราไปล้างโคลนออกให้ตัวเกลี้ยงซะก่อนนะ”

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

หมาป่าเห็นด้วย กุ้งฝอยจึงบอกให้หมาป่าหมอบตัวลงในน้ำเพื่อให้บรรดา
สัตว์เกาะตามเส้นขน แล้วพาไปยังหนองน้ำแห่งใหม่ที่มีน้ำอยู่เต็ม “เออล่ะ เราจะ
ล้างตัวรอท่านที่นี้ก่อน ท่านรีบกลับไปพาพวกที่เหลือมาให้หมดเถอะ จะได้กิน
รวดเดียวเสียให้อิ่มแปล้ไปเลย” หมาป่าก็ทำตามโดยไม่เฉลียวใจแม้แต่น้อย
เมื่อกุ้งฝอย หอย ปู ปลา ย้ายมาทั้งหมดแล้ว พวกมันก็พร้อมใจกันดำน้ำหายไป
ในพริบตา ทิ้งให้เจ้าหมาป่ายืนโมโหกระฟัดกระเฟียดที่รู้ว่าตัวเองโดนหลอกใช้

นิทานอาเซียนประเทศกัมพูชา

ที่มา : หนังสือรวมนิทานอาเซียน

ตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๑. นิทานอาเชียน เรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย

๒. จากประเทศ กัมพูชา

๓. แหล่งข้อมูล หนังสือรวมนิทานอาเชียน

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกุ่มฝอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๔. ตัวละครสำคัญ หมาป่า กุ่มฝอย

๕. สถานที่ หนองน้ำ

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๖. เหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

๑. หมาป่าเดินมาเจอฝูงกิ้งฟอยอยู่ในหนองน้ำที่แห้งแล้ง
ไม่ค่อยมีน้ำ และคิดจะกินกิ้งฟอย

๒. กิ้งฟอยออกอุบายว่า ตัวเองสกปรก มีแต่โคลน
ถ้าหมาป่าจะกินก็คงไม่อร่อย

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๖. เหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

๓. หมาป่าจึงอาสาพา กิ้งฟอย เดินทางไปที่หนองน้ำใสสะอาด เพื่อให้กิ้งฟอยล้างตัวให้สะอาด แล้วจะได้กินกิ้งฟอยอย่างเอร็ดอร่อย กิ้งฟอยออกอุบายว่า ตัวเองสกปรก มีแต่โคลน ถ้าหมาป่าจะกินก็คงไม่อร่อย

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๖. เหตุการณ์สำคัญของเรื่อง

๔. พอถึงหนองน้ำ เหล่ากิ้งฟอยก็พากันกระโดดลงน้ำ แล้วรีบว่ายน้ำหนีไปจากหมาป่า

๕. หมาป่านึกแค้น และโทษตนเอง เป็นเพื่อความโง่ และคิดร้ายต่อผู้อื่น ทำให้อดกินกิ้งฟอย

ใบงาน

เรื่อง จับใจความจับความคิด

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานอาเชียนเรื่อง หมาป่ากับกิ้งฟอย แล้วตอบคำถามตามหัวข้อที่กำหนดให้

๗. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

๑. เราไม่ควรคิดปองร้ายชีวิตผู้อื่นหรือไม่ควรคิดว่าตนฉลาดอยู่ฝ่ายเดียว เพราะผู้อื่นอาจจะฉลาดกว่าตนก็เป็นได้
๒. ความฉลาดสามารถนำพาชีวิตรอดจากอันตรายได้
๓. สัตว์เล็กอาจไม่ได้เป็นเหยื่อของสัตว์ใหญ่เสมอไป

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนสามารถนำความรู้และข้อคิดไปปรับ หรือ
ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของเราได้อย่างไร

นำข้อคิดและคติเตือนใจต่าง ๆ ที่ได้จาก
เรื่องไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ ในเรื่องคุณธรรม
ความซื่อสัตย์

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง อ่านเรื่องราวเล่าความคิด (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง หลักการเล่านิทาน
๒. ใบงานที่ ๘ เรื่อง เล่านิทานผสมความคิด

